

Jomfrurejsen

Af samme forfatter:

For fondens skyld, 2008
Den røde boomerang, 2011
Frygten er nøglen, 2012

KIM JØRGENSEN

Jomfrurejsen

mellemgård

Jomfrurejsen

© 2015 Kim Jørgensen og Forlaget mellemgaard

Sat med Adobe Garamond og Densé

Redaktør: Jakob Krohn

Grafisk produktion: KWG Design, Odense

Grafiker: Tine Wichmann

Tryk: Totem

1. udgave, 1. oplag

ISBN 978-87-93305-96-0

*Kopiering af denne bog må kun finde sted på institutioner,
der har indgået aftale med Copy-Dan, og kun inden for de
i aftalen nævnte rammer. Det er tilladt at bringe korte
uddrag i forbindelse med anmeldelser.*

www.mellemgaard.dk

Fredag den 18. august 1933

Et sted i Berlin

Han trak ærmet op og skævede et øjeblik til sit Cartier-armbåndsur, da han stod foran porten. Klokken var 23. Nogle regndråber viste sig straks på glasset. Han vendte sig om for at se, om der var nogen i nærheden. Ikke et øje. Det var fordelen ved at bevæge sig ud i silende regn. Havde der været nogen i nærheden, han ikke følte sig tryk ved, ville han straks have cirkuleret i området, indtil de var væk.

Måske havde han ikke været så påpasselig, hvis ikke det havde været for det faktum, at han haltede på det ene ben. Alle lægger mærke til en person, der halter. En hest, som hans forældre havde betegnet som skikkelig, kastede ham af, da han red på den første gang. Han landede på den eneste store sten i miles omkreds og smadrede sit knæ. Dengang var han 14 år gammel, og nu 15 år efter mindedes han episoden, hver gang han gik. Heldigvis havde hans forældre været rige, og de efterlod en formue, da de døde, og han havde aldrig behøvet arbejde i sit liv. Men et liv i kedsomhed var ikke lige det, han behøvede, så hans handicap havde irriteret ham hver dag siden den skæbnesvangre episode.

Han humpede ind gennem porten og hen mod bygningen med de fire etager. Det kunne tyde på, at al aktivitet var på første og anden sal, hvor der sås lys. Men han vidste, at sandheden var en ganske anden. Han åbnede døren og begav sig mod kælderen. Her bankede han på døren på den aftalte måde. Tre bank, en pause og derefter to bank igen.

Nogen satte øjet foran dørspionen. Han vidste, hvem der stod på den anden side af døren, så han nikkede blot, og døren blev straks åbnet.

Personen, der stod foran ham, var 20 centimeter lavere end ham selv. Han var rundhovedet, og hans ene øje var grønt og det andet brunt.

»Guten Abend, Herr Werlung,« sagde han kort.

Da den nyankomne var kommet ind, stak den halvskaldede hovedet ud i opgangen for at sikre sig, at der ikke var andre i nærheden. Den halte mand glædede sig over sin ansattes agtpågivenhed.

»Skal vi gå ind på kontoret?«

»Nein, Herr Zimmermann,« svarede den halte. »Nein«, det var et af de få tyske ord, han kunne. Derfor måtte han ofte ty til sit gebrokkne engelsk. »Jeg vil gerne se til personalet.« Zimmermann åbnede endnu en dør, og de trådte ind i et stort lokale, der var oplyst af to rækker petroleumslamper. Der var en stram lugt, men den generede tilsyneladende ikke de otte personer, der arbejdede koncentreret ved hver sit værkstedsbord. Den halte gik rundt i lokalet og sagde høfligt godaften til hver enkelt og så de værker, de var i gang med. Han standsede ved en mand på hans egen alder med et mørkt skæg, der så ud til at have uhæmmede vækstbetingelser. Foran ham stod et lille staffeli med et maleri af to personer fra 1700-tallet. På bordet ved siden af lå to tegninger og tre Agfifarvefotoforstørrelser, der afslørede, at det lille maleri kun udgjorde en del af originalen. »Rembrandt,« fremstammede den unge mand.

»Det forestiller Kaptajn Frans Banning Cocqs og løjtnant Willem van Ruytenburghs kompagni, der får marchordre.« Den halvskaldede var i al ubemærkethed fulgt efter Werlung.

»Ja, Rembrandts *Nattevagten*,« konstaterede Werlung. »Jeg har selv set originalen.« Han tog det ene farvefoto i hånden og betragtede nogle detaljer og gav sig så til at studere den skæggedes udsnit af originalen. Så nikkede han anerkendende. »Großartig!«

Den unge mand tog en flad pensel og dyppede den i en lille skål med gullig væske. Så påførte han med forsigtige strøg væsken på maleriet. Werlung så imponeret, at væsken forsvandt ind i maleriet uden at ef-

terlade den gullige farve. Efter få sekunder begyndte maleriet at ændre karakter. »Det bliver ældre!« konstaterede Werlung. Kunstneren tog en ny pensel og dyppede den i en anden skål med gennemsigtig væske, som han påførte maleriet.

»Det er fikseringsvæsken,« forklarede hr. Zimmermann. »Det standser ældningsprocessen igen.«

Werlung var imponeret. Han var overbevist om, at det var de rigtige folk, han havde fået fat i. Det her vil udvikle sig til noget stort, spæde han i sine tanker. Han følte sig euforisk over dette projekt, men samtidig nagedes han af frygten for at blive afsløret. Blot én af de dygtige jødiske kunstnere skulle sladre, før han ville få alvorlige problemer. Han havde med vilje kun valgt ugifte mænd, så en hustru ikke kunne udfritte dem derhjemme. Lønnen, de fik, var fyrstelig, og de fik mulighed for at udleve deres drømme. De fik lov at se den store verden, når de rejste til museer i de store europæiske byer samt Cairo. Hvorfor skulle de forråde ham? Hvis nogen mod forventning gik med den tanke, ville Zimmermann straks opdage det og slå hårdt ned på det. Ham stolede han fuldt og fast på. Werlung havde en gang reddet ham fra den sikre død, da han skubbede ham væk fra en bil, der var lige ved at køre ham ned. Zimmermann havde været meget taknemmelig og vidste ikke, hvordan han skulle gengælde denne gestus. Hvad han ikke vidste, det var, at det var en af Werlungs egne mænd, der førte bilen. Hvordan havde en halt mand ellers kunnet redde et andet menneske? Werlung havde set sig nødsaget til denne handling for at skabe et ubrydeligt loyalitetsbånd.

Werlung gik hen mod en lukket dør og skulle til at åbne den.

»Der er ikke nogen inde på støberiet,« sagde Zimmermann. »De fik fri for en time siden.«

»Hvad med ...« begyndte Werlung.

»Den er færdig. Kom med,« sagde Zimmermann smilende og vinkede ham hen til sig. De gik ind på kontoret. Zimmermann låste døren. »Vi skal ikke forstyrres nu.« Han gik hen til en boksdør, trak en smedejernsnøgle frem og drejede den i låsen. Der afsløredes en række

papæsker i variabel størrelse, som på lågene var forsynet med en påskrift, som bestod af en forkortelse på højst tre bogstaver. Han tog en æske og bar den ind på kontoret, hvor han placerede den på et gammelt, slidt egetræsskrivebord. Her tog han låget af og fjernede et velourklæde. Werlung betragtede med beundring den tunge genstand, som Zimmermann stolt holdt i sine hænder, inden han placerede den med forsiden opad på skrivebordet.

»Den er magnifik,« sagde Werlung, og hans øjne lyste op, måske på grund af genskæret fra guldet. Han huskede historien om et fantastisk arkæologisk fund. Det var kun ti år siden, Howard Carter og den engelske lord Carnarvon fandt Tutankhamons grav i Kongernes Dal. Da de stødte på en forseglet dør, borede de et hul igennem, og ved hjælp af et stearinlys kiggede Carter ind for at se, hvad der gemte sig. »Ser De noget?« spurgte lord Carnarvon. »Ja, vidunderlige ting,« svarede Carter. En af de vidunderlige ting var mage til den genstand, der glimtede.

»Tutankhamons dødsmaske,« sagde Werlung.

»En perfekt kopi,« korrigerede Zimmermann.

Werlung lo højlydt. »En kopi? Nej, hr. Zimmermann. Det er ikke blot en kopi. Den er så god som originalen!«

Fem minutter senere stod de ved siden af manden, der havde malet et udsnit af Rembrandts *Nattevagten*.

Werlung var bestemt ikke glad. »Verdammt!« råbte han og mærkede sveden pible frem på panden. De syv andre kunstnere drejede hovederne ved dette udbrud. Han gjorde vredt tegn til, at de skulle passe deres arbejde. Slukøret så han på det lille lærred, der var fuldstændig krakeleret. Motivet var uigenkendeligt.

»Bare rolig,« sagde Zimmermann og lagde hånden på Werlungs skulder. »Vi forsøger os frem med væskerne, og vi har gjort store fremskridt. Det er første gang, vi bruger den på malerierne, som tydeligvis er mere sårbare. Men det er muligt at skrue begge veje. Vi kan fortynde originalvæsken og koncentrere fikseringsvæsken, til vi når den ønskede effekt.«

Werlung tørrede sveden af panden og gik ind på kontoret, hvor Zimmermann serverede en kop kamillete. Han havde foretrukket, at koppen havde et indhold af Armagnac Cognac, men det var vigtigere at tænke klart nu. »Lad mig være alene i fem minutter,« sagde han til Zimmermann, der nikkede indforstået og forlod ham.

Går det godt? tænkte Werlung, da han tog en tår af sin kamillete. Vil alle holde mund? De havde omgærdet sig med alle mulige sikkerhedsforanstaltninger. Guldet, sølvet, farverne og kemikalierne blev leveret til en nedlagt lagerbygning, hvor hans folk stod parate til at modtage varerne på et nøje aftalt tidspunkt. Han eller Zimmermann hentede selv varerne hos Werlungs folk og bragte dem til kælderen.

Werlung betragtede de gølge vægge på kontoret. De fik ham til at slappe af et øjeblik, mens han drak sin te. Han var træt nu.

Det var mange mænd, han havde i sit brød. De kunne være taknemmelige for at have så vellønnet et arbejde. Men det var også dygtige mænd, han havde udvalgt. Uden dem ville dette projekt ikke kunne lykkes. Werlung var imidlertid bekymret for udviklingen i Tyskland. Han var ikke tryk ved denne Adolf Hitler, der havde fået magten for ganske nylig. Det ville ende galt. Hvilken betydning fik dette for hans projekt?

I hans tanker opstod der pludselig en plan, der kunne realiseres, hvis alt andet gik galt. En dristig plan, der pirrede hans sanser. Han lænede sig tilbage i stolen og tænkte nærmere over den. Du godeste, tænkte han. Det er jo en mulighed. Der faldt ro over ham, og da Zimmermann kom tilbage, sov han.

Lidt senere stod Werlung igen ved porten til baggården. Han drejede hovedet. Stadig ikke et øje. Så begav han sig fornøjet ud i regnen.

2

Torsdag den 9. maj 1935

Planen er perfekt, tænkte han, da han åbnede døren og steg ud af den røde lastvogn. Et lille smil gled hen over det magre ansigt. Ingen ville finde hans tilstedeværelse mistænkelig. Han kunne komme og gå, som han ville.

Han gik om bag lastbilen og åbnede bagdørene. Først tog han sækkevognen ned. Så placerede han tre papkasser på den. Den øverste indeholdt proviant, og det havde han ikke noget imod at afsløre for nysgerrige. De to sidste indeholdt hver en lædertaske med et indhold, han meget gerne ville holde for sig selv.

Men ingen ville standse ham. Ingen ville beordre papkasserne åbnet. Det var jo ham, der var purseren. Det var ham, der havde ansvaret for forplejningen om bord. Var der endelig en simpel hyret sømand, der så misbilligende på ham, ville han straks sende vedkommende et irettesættende blik.

Først havde han tænkt på at grave de to tasker ned ved det smukke Masketræ, hvor det nærliggende sanatoriums patienter havde hængt deres keramikmasker i tidens løb. Men idéen var mere original, end den var gennemtænkt. For nok ville det krible i ham, når han gravede byttet ned, mens de mange ansigter betragtede ham gennem de tomme øjenhuler. Men stedet var godt besøgt, og nygravet jord ville give uønsket opmærksomhed.

Nej, den anden idé var perfekt. At skjule taskerne om bord på *Damokles*, det strålende skib, der på afstand ville kunne forveksles med *Kongeskibet Dannebrog* og dets storhed. Af gode grunde, for skibskonstruktørerne var de samme. Besætningen havde allerede beklaget sig over den megen messing om bord, og der var da også indkøbt 100 kg Brasso for at holde det hele blankt.

Når han i de næste fire måneder sejlede frem og tilbage med skibet i de danske farvande, ville han være i nærheden af sin nyerhvervede skat. Og når hans ansættelse var ved at være til ende for dette år, ville han fjerne taskerne på samme måde, som han bragte dem om bord. I mellemtiden ville han bruge aftenerne om bord på skibet på at tænke saligt over, hvordan han kunne realisere indholdet på den mest profitable måde.

Skønt det var aften, var der et mylder af mennesker på havnekajen. Unge forelskede par gik med hinanden i hånden. Små purke løb omkring langs kajen med skjorten hængende ud af bukserne, mens deres forældre nervøst holdt øje med dem. En enkelt hund skabte sig, men dens gøen blev overdøvet af de mange glade stemmer og den megen aktivitet.

Han skubbede sækkevognen op på landgangsbroen og trillede den over på den anden side. På dækket stod andenstyrmanden. Han nulrede sit mørke skæg og rettede derefter på de runde sygekassebriller. »Velkommen om bord, hr. Neienberg. Sikke et forarbejde. Men det er alle anstrengelserne værd, når vi er i søen.«

Han nikkede til andenstyrmanden og fremtvang en venlig, men intetsigende bemærkning og gik videre. Der var ingen grund til at føre en længere samtale, før næste del af planen var udført.

Et af forrådsrummene lå ved siden af kabyssen, hvor kokkene stegte og brasede som forberedelse til morgendagen.

Han fiskede et nøglebundt op af lommen og stak forsigtigt en af nøglerne i. Slendrianer, tænkte han, da han så rodet. Under normale omstændigheder ville han straks have beordret en af sine underordnede

til at rydde op, men det passede ham egentlig meget godt, at det rodede. Han tog den ene papkasse og lagde den på gulvet. Så tømte han de to andre for indhold og lagde dem oven på nogle andre tomme papkasser, og lidt efter betrødte han dørken med en lædertaske i hver hånd. Var taskerne ikke en smule tunge? Der havde været så meget at vælge imellem, da han stod i de hvælvede kældre under herregården for at fylde dem. Havde han været for grådig? Selv halvdelen ville uden tvivl have været rigeligt nok til at forsøde resten af hans tilværelse.

Skulle han være nervøs, hvis nogen så ham på vej gennem skibets indre? Nej, taskerne kunne jo indeholde hvad som helst. Ingen ville fatte mistanke. Igennem de sidste par dage havde han taget sig tid til at hilse på hele besætningen, og et par af dem kendte han i forvejen fra tidligere sejlads med et andet skib. Så nu kunne han bare smile, hvis nogen passerede ham. Det var ikke nødvendigt at standse op og indlede et nyt bekendtskab.

Da han var nået ned ad en lang gang, fæstnede hans blik sig på en smukt udsmykket dobbeltdør med et finurligt mønster i guldmaling. Et messingskilt oplyste, at dette var indgangen til »Kaptajnens Salon«, et temmelig misvisende navn, for kaptajnen ville næppe få lov at sidde til bords her de næste mange sejlads. Det var forbeholdt de fine gæster.

»Må jeg hjælpe Dem?«

Det gav et sæt i ham, da han hørte ordene. Ikke fordi, han ikke vidste, hvem den skingre stemme tilhørte, men mere fordi, han var blevet iagttaget, uden at han havde haft den fjerneste idé om det. Han vendte sig om og så vredt på den unge skibsdreng, der trådte et skridt tilbage.

»Hvad hedder du?«

»Sigurd,« fremstammede knægten. »Sigurd Hansen.«

Sigurd, ja. Han havde talt med ham for et par dage siden, men havde glemte navnet. Drengen havde betroet ham, at hans drøm var at komme ud at sejle på de store have. Han var selv begyndt som skibsdreng for 30 år siden og havde elsket, når de gik i land i de store havne i Asien og Amerika.

Tanken om, at knægten havde gået bagved ham uden hans vidende, foruroligede ham. Hvordan havde han kunnet overse det? Men måske var det godt, at han fik en lille advarsel. Han måtte passe på, han ikke blev for skråsikker så tæt ved målet. Det kunne have været kaptajnen. Eller, hvad der ville have været endnu værre, ejeren, den unge Otto Werlung, der ofte sås på skibet, hvor han overvågede sine ansatte. Ville han have kunnet skjule sit forehavende over for ham?

Han måtte sende knægten væk straks. »Hør her, Sigurd. Har du ikke andet at lave? Jeg er sikker på, at din assistance er påkrævet andetsteds. Skibet sejler i morgen, og der er stadig mange forberedelser at gøre.«

Sigurd så i det truende blik en anledning til at forsvinde øjeblikkeligt, og Neienberg fulgte ham med øjnene, indtil han var helt ude af syne.

Da han løftede taskerne, gjorde han en chokerende opdagelse. Lynlåsen på den ene var gået en smule op, og et stykke skinnende metal stak et par centimeter ud. Havde skibsdrengen set det? Hvis han havde, hvad ville han så slutte?

Neienberg skruede tiden et par minutter tilbage i sine tanker. Han var overbevist om, at han og Sigurd havde haft øjenkontakt hele tiden under deres samtale. På intet tidspunkt var knægtens blik gledet ned i dørkhøjde. Så ville han have kunnet huske det. Men måske havde han set noget, da han gik bagved ham.

Han ville altid kunne forklare sig, hvis skibsdrengen sladrede. Det havde været messingbestik, der stak ud af tasken, ville han påstå, og ikke noget som helst andet. Og hvem ville for øvrigt tro på en grønskoling, når skibets purser sagde ham imod?

Nu følte han et tidspres over sig, og det var ikke behageligt. Han åbnede døren til Kaptajnens Salon og gik straks hen imod den væg, der vendte væk fra vinduerne ud mod dækket. Her lagde han taskerne fra sig et øjeblik og følte med hænderne på først det ene bræt, så på det andet, inden han veltilfreds trykkede på en udløsningsmekanisme.

Syv brædder åbnede sig som en dør fra dørk til underdørk. Han gik ind ad døren med taskerne, famlede et øjeblik efter håndtaget på den

anden side, inden han lukkede døren i. Nu befandt han sig i bælgravende mørke. Der var en lyskontakt ved siden af døren, men han turde ikke vippe den op af frygt for, at lyset ville kunne ses på den anden side. Nogen kunne jo tænkes at gæste Kaptajnens Salon.

Han stak hånden i lommen og tog en lommelygte, som han tændte. Mens lysskæret fra lygten gled op og ned ad de mørke trævægge, mindedes han en usædvanlig samtale, han havde haft for blot tre måneder siden.

Den foregik på et udskækningssted, hvor han af og til tørnede ind om aftenen for at få et par fadøl, inden han gik hjem til familien i deres tredjesalslejlighed et par gader væk. Klientellet var stort set det samme hver dag, men da døren gik op denne kolde vinterdag i februar, skuede hans øjne en mand, han aldrig havde set før. Det vejrbitte og furede ansigt kunne uden tvivl fortælle en lang historie, og det tømetykke, grå skæg vidnede om et menneske, der var bedøvende ligeglad med, hvordan han tog sig ud over for andre. Han spejdede forgæves efter et ledigt bord, og da han ikke fandt noget, styrede han hen mod Neienberg, der sad alene ved sit.

»Må jeg sætte mig her?« spurgte han.

Neienberg tøvede et øjeblik. Kunne manden ikke tænke sig til, hvorfor han sad alene ved bordet? »De er mere end velkommen,« sagde han så.

Den fremmede, som præsenterede sig som Salomon Hasselbalch, viste sig at være yderst snakkesalig. Hans venner kaldte ham *Naveren*, fordi han havde rejst verden rundt og ernæret sig ved små håndværkerjobs, hvor han kom frem. Neienberg kedede sig bravt i hans selskab og var på nippet til at forlade udskækningsstedet, da Hasselbalch sagde noget, der fangede hans opmærksomhed.

»Kender du *Damokles*?«

Neienberg måtte erkende, at det gjorde han ikke.

»*Damokles* er et fornemt skib, som ejes af Otto Werlung, en ung rigmand, der bor i Vejlsborg. Når jeg siger fornemt, er det, fordi skibskon-

struktørerne også stod bag *Kongeskibet Dannebrog*. Dette skib er om muligt endnu mere luksuriøst. Da skibet blev bygget, fik jeg job som snedker. En af mine opgaver var at bygge to hemmelige rum.«

»To hemmelige rum?«

»Ja, helt hemmelige var de nu ikke, for de stod på tegningerne, så der var flere, der kendte til dem. Det skulle være to skjulte lastrum, der kun kunne tilgås via en lukkemekanisme i et af brædderne i hver sit lokale. Da de to lastrum var bygget, tilkaldte Otto Werlung mig. Han havde et usædvanligt forlangende.«

Nu var Neienbergs nysgerrighed mere end vakt. Forsigtigt bøjede han hovedet over bordet for bedre at kunne høre, for der var megen larm omkring dem. Han havde forventet, at Hasselbalch havde fortsat sin afslørende beretning, men i stedet tav manden og pegede på sit ølkrus, som om det var verdens navle.

»Det er tomt,« sagde han til Neienberg og lænede sig tilbage med korslagte arme. Neienberg havde følelsen af at være blevet narret, men hidkaldte dog straks en svedig tjener. »To genopfyldninger for min regning.«

Hasselbalch rømmede sig kraftigt. »Måske skulle vi tage nummeret større denne gang, så vi ikke skal forstyrre den stakkels tjener hele tiden.«

Da de havde fået deres øl, og Hasselbalch havde taget den første tår og vædet sit grålige skæg, sagde Neienberg: »Du nævnte, at denne Otto Werlung havde et usædvanligt forlangende?«

»Det kommer jeg til. Først skal jeg fortælle dig lidt om denne Werlung. Han er en af Vejlsborgs spidser. Hans herregård ligger på en bakke, hvorfra han kan overskue den by, som han fører sig frem i. Han har ry for at være lidt lunefuld, så da han en dag tilkaldte mig til samtale på herregården, havde jeg mine bange anelser. Ville han fyre mig? Men nej, han havde blot ...«

»... et usædvanligt forlangende,« fortsatte Neienberg.

»Nemlig. Han bad mig lave et hemmeligt rum.«

»Jamen, det havde du jo lavet. To endda.«

»Nej. Forstår du – han ville have lavet et hemmeligt rum *i ét af de hemmelige rum*. Et rum, som ikke stod på tegningen. En ekstra væg, der kunne åbnes på samme måde som rummet. Bag væggen skulle der være en flade på 1 x 5 meter. Hvad de store og det lille rum skulle bruges til, meldte historien ikke noget om.«

»Det lyder, som om Werlung ikke er helt fin i kanten.«

»Ja, jeg har hørt rygter.«

»Om hvad dog?«

»Hm,« sagde Hasselbalch, »jeg ved ikke, om jeg bør nævne det. Det er jo kun rygter.«

»Jeg vil ikke viderebringe dem til andre.«

»Nuvel. Det siges, at han rejser meget i Tyskland, og at han er sammen med indflydelsesrige tyskere. Nazister. Mange tyskere elsker nazisternes ideologi, men jeg er bange for, at de ikke er til befolkningens gavn. Mon det er nazisterne, han skal skjule noget for?«

Neienberg følte, at samtalen var ved at komme ind på et sidespor. Hasselbalchs mistanke var ikke særlig konkret. Han tog den sidste tår af sin øl, og hans tanker begyndte at kredse om familien, der ventede ham derhjemme.

Hasselbalch kunne fornemme sin tilhørers manglende interesse og skyndte sig at vende tilbage til det forrige emne. »Historien om de skjulte rum ender ikke her,« sagde han. »Jeg blev kaldt ud til ham igen på herregården. Nu havde han skiftet mening.«

»Skulle han så alligevel ikke have et hemmeligt rum i det hemmelige lastrum?«

»Jo,« svarede Hasselbalch. »Men planerne var ændret, sagde han. Nu skulle det hemmelige rum være i det andet lastrum. Javel, sagde jeg. Jeg blev så irriteret på ham, at jeg sagde, at det var godt, jeg ikke var kommet i gang med projektet. I virkeligheden havde jeg færdiggjort det. Men nu måtte jeg lave det andet hemmelige rum. Så nu har *Damokles* to hemmelige rum. Og det ene kender kun jeg til.«

Og jeg, tænkte Neienberg. Og måske mange andre, der har spenderet øl på den højst usoignerede mand. Måske var det blot en skrøne fortalt af en tørstig lystløgner.

Hasselbalch tilføjede flere detaljer om det hemmelige rum, inden han foregav et let hosteanfald. »Hør her, jeg bliver så frygtelig tør i halsen af at tale. Hvis du giver en omgang til, skal jeg fortælle dig mere om *Damokles*.«

Neienberg sukkede dybt. Hasselbalch irriterede ham, men samtidig var der noget forsonligt over denne stratenrøver, der fik ham til at hale den ene mønt efter den anden op af lommen. Han vidste, han burde have rejst sig og være gået, men bagefter ville han have ærgret sig over ikke at have fået den sidste del af historien med.

Lidt efter så Hasselbalch saligt på den skummende fadøl, der stod foran ham på det vakkelvorne træbord. »Ser du, *Damokles* skal på sin jomfrurejse om tre måneder. I 14 dage skal den sejle i de danske farvande. 50 betalende gæster vil i disse to uger opføre sig som grever og baroner. De vil æde og drikke om bord, og hvis ikke de er for omtågede, vil de kunne gå i land for en kort bemærkning, når skibet anløber et dusin havne. Og når den vender tilbage til udgangspositionen, venter der 50 nye betalende gæster. Otte gange i alt skal skibet foretage denne sejlads i år.«

En tanke slog Neienberg. »Sig mig, hvor længe er det siden, du byggede de hemmelige rum?«

»I dag er det præcis 14 dage siden, jeg afsluttede mit arbejde og fik min løn udbetalt.«

Det overraskede Neienberg. Han havde troet, at det var en gammel historie, som Hasselbalch havde fortalt på adskillige kroer og værtshuse. Men det var en helt ny historie, og det satte mange tanker i sving hos ham. Måske var det på tide at skifte beskæftigelse. Han havde alt for længe befundet sig på land, men nu dukkede de gamle minder om livet på havet op i ham.

Han rejste sig op. »Må jeg have lov at sige tak for i aften. Min familie venter mig. Det har været en fornøjelse at tale med Dem. Inden jeg går,

giver jeg tjeneren penge for en ny fadøl, som De kan nyde, når De er færdig med den anden.«

Hasselbalch bukkede hovedet let og smilede. »Må jeg så have lov at takke min velgører. Fornøjelsen har helt været på min side.«

Du godeste, tænkte Neienberg og forlod bordet.

Dagen efter tjekkede han Hasselbalchs oplysninger om sejladsen. De var rigtige. Han kontaktede rederiet for at høre, om de havde ledigt arbejde om bord. Det havde de, og det endte med, at han på grund af særlige omstændigheder fik det ansvarsfulde job som purser om bord.

Hasselbalchs oplysninger om det hemmelige rum passede også. Det havde han kontrolleret for et par uger siden. Siden da var der sket mange ting, og en af dem var årsag til, at han stod i det ene hemmelige lastrum med to tasker ved sin side.

Kroppen dirrede spændt, da han trykkede på lukkemekanismen til det inderste hemmelige rum. Døren åbnedes, og han skubbede taskerne ind og puffede dem til side, inden han lukkede døren igen.

Han slukkede lommelygten og tog en dyb indånding. Nu havde han sat taskerne, og det eneste, han manglede, var at forlade det hemmelige lastrum. Når han havde gjort det, skulle han blot koncentrere sig om sine opgaver om bord på skibet. Først efter knap fire måneder skulle han fjerne taskerne igen. Og han måtte for alt i verden modstå fristelsen til at åbne døren til lastrummet inden da og risikere at blive opdaget.

Når de var kommet i land igen, og indholdet af de to tasker var realiseret, var hans plan at tage til udlandet og leve, som de rige lever livet. Det skulle være et sted ved vandet, hvor der var høje temperaturer det meste af året. Han kunne allerede mærke solen varme kroppen, mens han lå på stranden med et glas i hånden.

Hans kone, der efterhånden var blevet mere rynket og uforsonlig at se på, og datteren på 13, der til hans rædsel var begyndt at ligne sin mor mere og mere, indgik kun delvist i planerne. Når han var kommet godt af sted, ville han sende penge til dem, så de kunne leve en hæderlig tilværelse uden ham.

Den tanke havde strejft ham, at alt måske ikke ville gå helt efter planerne. Hvis det var tilfældet, havde han truffet sine forholdsregler. For en uge siden havde han kontaktet en advokat og betroet ham et brev, der i tilfælde af hans bortgang skulle afleveres til hans gode ven, Rasmus Berglöf. Det var et brev, der omtalte, hvor de to tasker lå, og en bøn om, at han ved hjælp af indholdet i disse ville tage sig af konen og datteren, så de ikke led nød. Han nærede fuld tillid til vennen, som han kendte så indgående. De havde nemlig delt celle i Horsens Tugthus.

Forhåbentlig kunne han blot skrive til advokaten om nogle få måneder fra sit nye domicil langt sydpå og bede ham om at destruere brevet.

Han gik hen mod den hemmelige dør til Kaptajnens Salon og vipede et lille stykke metal til side, som var sømmet til væggen. Ingen fare på færde, tænkte han og stod et øjeblik efter på den anden side.

Senere stod han alene i den store festsal, hvor de festklædte gæster ville ankomme klokken 12 dagen derpå. Han betragtede de gustavianiske stole og borde og de pragtfulde guldaldermalerier, der indrammede lokalet. Der ville være en leben uden lige, som først ville forstumme, når Otto Werlung begyndte at tale. Herefter ville forsamlingen blive delt op i to. De mest celebre, som var særlig indbudt, ville blive ført til Kaptajnens Salon, hvor den meget talende Otto Werlung også ville være at finde for at tage sig af dem. Resten ville også blive beværtet og forplejet efter alle kunstens regler.

Neienbergs blik faldt på det store, ovale bord, der var blevet pyntet til den overdådige buffet. Nogle detaljer stødte ham, og han begyndte at rette på dele af udsmykningen. Det ene førte det andet med sig, og han var så optaget af sit arbejde, at han ikke opdagede, at han ikke længere var alene. Det vil sige, ikke før han mærkede et tungt åndedrag i nakken. Han vendte sig om og var ved at støde ind en temmelig robust herre, hvis alvorlige ansigt indrammede et sæt iskolde, blå øjne. Neienberg havde aldrig set manden før.

»Hvor har De gemt dem?« spurgte den nyankomne med en underlig, nasal stemme.

»Undskyld, men hvad laver De her? Vil De være venlig at forsvinde omgående!«

Manden tog ikke notits af Neienbergs protester, men forholdt sig helt rolig. »Jeg har al mulig ret til at være her. Men De burde have dårlig samvittighed. De har gjort noget, De ikke har lov til. Er der ikke en klokke, der ringer?«

»Hør her, jeg kender Dem ikke, og jeg ved ikke, hvad De taler om.«

»Lad mig sige det sådan her. Vi har en fælles bekendt. Otto Werlung. De har udnyttet hans fortrolighed og stjålet visse effekter. Hvor har De gemt dem?«

»Jeg ved stadig ikke, hvad De taler om.«

Den fremmede sukkede. »Otto Werlung advarede mig om, at De muligvis ville reagere sådan. I så fald er mine instruktioner meget klare. Der er to muligheder. Den ene er, at De straks afleverer, hvad De har stjålet. Derefter forlader De skibet, og der sker Dem intet. De vil ovenikøbet få en beskeden, men ufortjent løn udbetalt. Den anden mulighed er, at jeg eskorterer Dem direkte til en adresse i hjertet af byen, hvor Otto Werlung vil være til stede, så vi kan få afklaret, hvordan vi løser sagen. Jeg håber, De forstår?«

Neienberg trådte et skridt tilbage. De to mænd så indgående på hinanden. Hans tanker var klare. I det skjulte rum lå to tasker med et indhold, der kunne give hans tilværelse et velfortjent løft, og der var lige nu kun én forhindring. »Der er også en tredje mulighed,« sagde han og trak en kniv frem af lommen og fægtede med den i luften.

»Min chef er åbenbart fremsynet og havde fortalt mig om denne tredje mulighed, men jeg troede ikke, at De var dum nok til dette. Er De helt sikker på, at De vil gøre det? Vil De virkelig slå mig ihjel?«

Neienberg svarede ikke, men gik frem mod manden og forsøgte at støde kniven i hans hjerte, men manden sprang adræt til side trods sin vægt. Den fremmede gav Neienberg et håndkantslag på den nederste del af armen, men Neienberg holdt krampagtigt fast om kniven, selv om det gjorde ondt. Han trak sig et skridt tilbage, og de to kombattan-

ter stod nu over for hinanden og overvejede situationen. Den fremmede stormede frem og forsøgte at få et fast greb om Neienbergs arm. Neienberg vristede sig fri, og kniven skræbde hen over den andens hånd, der straks blev blodig. Manden trak hånden til sig i smerte. Han løb igen mod Neienberg, der denne gang var uforberedt på angrebet og gik i døren og tabte sin kniv. Manden var over ham i løbet af et øjeblik. Han så ikke anden udvej end at bide manden i den blodige hånd. Manden udstødte et skrig, og Neienberg benyttede sig af lejligheden til at dreje rundt og tage sin kniv igen.

I løbet af et øjeblik var han på benene igen og sprang på manden, der stadig lå ned. De kæmpede begge om kniven. I løbet af de næste sekunder gik det op for Neienberg, at han havde været for overmodig over for en mand, der var mere veltrænet end han selv. Langsomt fik den fremmede overtaget, og pludselig mærkede Neienberg en voldsom smerte i brystet, en smerte, der dog hurtigt fortog sig i takt med, at omgivelserne omkring ham blev mere og mere tågede. Han så en utydelig skikkelse rejse sig og hørte nogle ord, som han ikke forstod. Herefter blev alting sort.

3

Torsdag den 15. august 1935

Et sted i Spanien

Den kraftige herres opførsel var begyndt at undre Juan, den halvskaldede tjener på den lille restaurant. I de sidste fire dage var manden dukket op præcis kl. 18. Hver gang styrede han trods Juans protester målrettet mod den samme plads ved et rundt bord foran et af de store vinduer med udsigt direkte til havnen. Efter at have afgivet sin bestilling, den samme hver dag – en portion paella og en flaske San Miguel-øl – stirrede han blindt på det samme punkt ude ved havnen, mens han tankefuldt nulrede sin moustache. Juan kunne ikke gætte, hvad han kiggede på, men det var noget, der udgjorde en altoverskyggende besættelse for ham. Efter maden bestilte han en ekstra øl og, når den var drukket, en kande kaffe, som han langsomt drak. Kl. 22 tilkaldte han Juan, beklagede sig sukkende over maden, betalte det nøjagtige beløb, rejste sig og gik. Juan gik hen til vinduet og fulgte ham med øjnene, inden han meget længere nede ad kajen forsvandt ud af syne.

Denne dag var anderledes. Manden så ud til at være i strålende humør. Han bestilte ikke blot en ekstra øl, men to ekstra øl. Da han nåede til kaffen, skulle den også ledsages af et glas cognac – en dobbelt skulle det være – og en kage. Kl. 21.30 var alt konsumeret og drukket, og manden tilkaldte tjeneren. Beløbet blev rundet op med hele 20 pesetas, og manden udtrykte stor tilfredshed med maden. »Sublime!« sagde han med stor begejstring i stemmen. Så tog han sin krøllede jakke og gik ud i den lune sommeraften.

Juan kiggede ud ad vinduet og forventede, at manden langsomt kom uden for øjenvidde. Et øjeblik drejede han hovedet for at beundre de mange skibe ved kajen, og da hans blik vendte tilbage for at indkredse den løjerlige person, var manden sporløst forsvundet i nattens mørke. Hvor var han blevet af? Han blev stående i nogle sekunder, inden han rystede på hovedet og vendte sig om for at betjene de øvrige gæster.

Udenfor stod den velnærede mand bag ved den ene gavl ved restauranten. Mage til nysgerrig tjener havde han aldrig været ude for. Trods irritationen formåede han at fremtvinge et smil. Aftenen var trods alt forløbet over al forventning. I fire dage havde han betragtet det majestætiske skib fra restauranten, et skib, der i størrelse og prægtighed skilte sig ud fra de andre luksusyachter, der var fortøjet ved kajen. I lyset af en af lygterne, der var sat langs kajen, så han endnu en gang navnet på skiltet. *Damokles*.

Skibet var resultatet af professionelt dansk design og håndværk. Det havde før været på danske hænder, men ejedes nu af en ung, spansk rigmand, hvis formue hidrørte fra aktiespekulation på Wall Street. Lykkeligtvis solgte han de sidste aktier den 22. oktober 1929, blot en uge før det store krak på børsen. Det var grunden til, at han kunne sole sig i en liggestol på det smukke dæk hver dag, omgivet af smukke, letpåkledte kvinder, der adlød hans mindste vink. Manden var temmelig socialt anlagt, og det havde betydet, at der havde været et leben hver aften på skibet. Fra restauranten havde han set de kulørte lamper, og gennem de tynde vinduesglas havde han hørt larmen fra de mange festklædte mennesker, der gik frem og tilbage på dækket.

Men denne dag var anderledes. Skibet havde ligget hen i mørke hele aftenen, og det så ud til, at denne tilstand skulle fortsætte. Nu var chancen der. Der havde ingen bevægelse været på skibet i de sidste tre en halv time, han havde overvåget det. Ingen personer havde befundet sig på dækket. Måske var der overhovedet ingen om bord. Det var alle tiders mulighed.

Han havde gennemgået brevet og den medfølgende tegning over skibet igen og igen. Begge dele var efterladt på hotelværelset i kufferten, for

han turde ikke tage det med. Opdagede nogen ham, ville han undskylde sig med at være gået om bord på det forkerte skib, og visiterede de ham, skulle de ikke finde noget belastende på ham.

Hans tanker kredsede om de forrige måneders begivenheder. En dag var han blevet opsøgt af en mand i lokalområdet, der bad ham opbevare et brev, som skulle sendes til en navngiven modtager i tilfælde af hans død. Det var første gang i sin tid som advokat, han havde fået en sådan henvendelse. Indtil da var det noget, han kun havde læst om i kriminalromaner. Han havde grådigt taget imod den sparsomme betaling for et arbejde, der maksimalt kunne koste et frimærke, og nonchalant lagt brevet i sin skrivebordsskuffe. Hvordan skulle han for øvrigt holde øje med, om manden var i live, havde han tænkt. Men det viste sig, at det ikke var noget problem. Blot ganske få dage senere blev mandens død omtalt på forsiden af de landsdækkende aviser. Han var blevet myrdet om bord på *Damokles*, og morderen var stadig på fri fod.

Han havde straks sendt brevet og besluttet sig for at glemme den sag. Men en uge senere var brevet kommet tilbage. »Modtageren ubekendt« havde postetaten skrevet.

Hvad skulle han nu gøre? Omkostningerne ved at eftersøge modtageren ville være højere end betalingen for arbejdet. Længe havde han stirret på den grå kuvert og vejet frem og tilbage. Brevet var ikke forseglet, og han kunne jo købe en billig kuvert hos boghandleren og eftergøre navn og adresse, hvis det blev nødvendigt. Omsider sprættede han kuverten op. Den indeholdt et brev på tre sider og en tegning. Efterhånden som han læste brevet, blev han mere og mere overbevist om, at det kunne være det, han havde håbet på længe.

Gennem de senere år havde hans forretning været for nedadgående. Klienterne havde svigtet ham. I samme periode havde han og konen udviklet dyre vaner. Han havde desværre måttet låne af klientkontiene for at betale teateraftenerne, pelsene og de dyre laksko. Og hvis det fortsatte på den måde, ville afsløringen og fornedrelsen være uundgåelig. Medmindre alt, hvad der stod i brevet, var sandt. At der lå to tasker med

et værdifuldt indhold i et hemmeligt lastrum i det imponerende skib, som han lige nu kiggede på. Et indhold, som kunne redde hans skind i mange år fremover. Gid det var sandt!

Han så sig om. Bortset fra et par, der gik med hinanden i hånden, var der ikke nogen i umiddelbar nærhed. Og de var for optagede af hinanden til at lægge mærke til ham. Den tanke slog ham, at selv om der var mørkt på skibet, kunne der sagtens være mennesker om bord. Lyset kunne være tændt steder, hvor han ikke kunne se det.

Nu skulle det være. Langsomt gik han hen til landgangsbroen og trådte op på den. Klagende lyde hørtes fra træværket i takt med, at han tog det ene skridt efter det andet. Han kunne allerede nu mærke en varm fornemmelse i hovedet, der i løbet af et øjeblik ledsagedes af en ubehagelig dunken. Blodtrykket var alt for højt, vidste han. Det var uden tvivl på grund af årtiers alt for magelige tilværelse. Hjertet havde også voldt ham kvaler, så han var begyndt at tage nitroglycerintabletter.

Han stod nu på dækket og mærkede et øjeblik eftervarmen fra den solrige dag. Der var en behagelig vind, og der hørtes kun en svag rislen fra vandet, der slog op mod skibet.

Et øjeblik vendte han sig ud mod havnen. Han fandt ro i visheden om, at hvis nogen gik forbi, ville de ikke kunne se hans ansigt, allerhøjest konturerne af hans uformelige krop. Han tog i et dørhåndtag af messing, og til hans store tilfredshed viste døren sig at være ulåst. Det eneste lys i det lokale, han kom ind i, kom fra lygten ved havnekanten, og han kunne se et sofasæt i stof. Ud fra tegningen, som absolut ikke var baseret på målestoksforhold, vidste han, at der var en dør i den anden side, og den styrede han imod. Da han åbnede den, strømede en lysstribe ind i lokalet. At der var lys i den indre del af skibet, behøvede ikke at betyde, at der var nogen om bord, men nu var han ganske sikker. Den svage lyd fra et musikinstrument indikerede, at der var mindst én person i de mange kahytter, der lå på hver sin side af gangen for enden af den trappe, han nu gik ned af. Lyden blev kraftigere, og pludselig hørte han en stemme bryde ud i sang. Det var ganske forfærdeligt at høre det

spanske sprog blive mishandlet på den måde, og han blev bange for, at nogen skulle komme farende.

Nu hørte han råb oppefra. Han løftede blikket, og i det samme lød knagen fra underdørken. Var det ham, der var årsag til al den tumult? Havde nogen om bord set ham?

10-15 meter længere henne gik han op ad en trappe, og længere nede gik han ned ad en gang, indtil han stod foran døren til Kaptajnens Salon. Han åbnede døren, og da han var kommet indenfor, vendte han sig om for at se, om der var nogen i nærheden. Fri bane, tænkte han og lukkede forsigtigt døren.

Det første, han bemærkede, var, at vinduerne ud mod dækket var af matteret glas. Åbenbart var det meningen, at det skulle være et lokale, hvor ejeren af skibet og hans nærmeste kunne være i uforstyrrethed. Det passede ham udmærket.

Nu var den der igen. Varmen i ansigtet. Han tørrede sveden af sin pande med et lommetørklæde. Og så mærkede han en pludselig, ubehagelig stikken i brystet. Det var ikke første gang. Faktisk havde han mærket det en eller to gange dagligt siden den dag, han åbnede brevet. Han havde bildt sig selv ind, at det var spændingen, der udløste smerten. Måske var det rigtigt, men han følte sig alligevel tryggere, da han havde mærket efter, om æsken med nitroglycerintabletterne befandt sig i brystlommen, og konstateret, at det gjorde den.

Et øjeblik ærgrede han sig over, at han ikke havde taget tegningen med. Der havde været en udførlig beskrivelse af, hvilket bræt på den modsatte væg der indeholdt den skjulte låsemekanisme. Der havde været angivet et nummer fra venstre, så han hurtigt kunne have fundet brættet. Var det nummer 15? Nummer 12? Han var helt blank. Det var et tocifret nummer, kunne han dog huske, så han måtte begynde med nummer 10. Problemet var, at han måtte føle på hvert enkelt bræt, indtil han kunne mærke metallet fra låseanordningen. Det frustrerede ham, at han ikke kunne erindre det nummer, han ellers netop havde forbundet med noget andet for at kunne huske det. Han følte på bræt nummer

10 fra top til bund. Ingenting. Bræt nummer 11. Heller ingenting. Så slog det ham. Hans værelse på det lille familieejede hotel havde nummer 214. Nummer 14. Selvfølgelig.

Fingrene skulle lige til at berøre bræt nummer 14, da der hørtes støj uden for døren. Hurtigt vendte han sig om og kastede et hastigt blik rundt i lokalet. Han var tæt på målet, men nu måtte han koncentrere sig om at finde en flugtvej. Et øjeblik tænkte han, om han kunne nå at åbne den hemmelige dør i væggen og komme ind på den anden side, inden nogen så ham. Den mulige gevinst var for stor til, at han turde risikere det.

Døren til »Salón de Capitán« blev åbnet med et brag, og en lille, tyndhåret spanier stod i døråbningen. Hans ansigtsudtryk var vredt, og han fægtede med armene, mens han talte meget hurtigt på spansk. Ordene var uforståelige, men tonefaldet var ikke til at tage fejl af. Han ville dog ikke have opfattet ham som en trussel, hvis ikke han havde været flankeret af en høj, mørklødet herre med en imponerende biceps.

Det var godt, han havde brugt de kostbare sekunder fornuftigt. Resolut stormede han hen mod en dør mellem de matterede ruder og rev håndtaget ned. Han mærkede en sviende fornemmelse i hånden og fik uden tvivl en hudafskrabning, men han var bedøvende ligeglad. Det eneste, der bekymrede ham, var, om døren var ulåst. Det var den.

Hans første tanke, da han kom ud på dækket, var at gå til venstre, men den smalle vej blev spærret af en mand, som han kun så uklart i mørket. Altså var der ingen anden vej end at søge mod agter. Han var så opsat på at slippe fra sine forfølgere, at hans opmærksomhed fejlede, og han mærkede pludselig en voldsom smerte i benet og væltede på dækket. Hvordan kunne han overse ankerspillet? Han rejste sig op, mens han så den mørklødede fyr nærme sig langsomt. Var det ikke et smil, der gled hen over mandens ansigt?

Måske kunne han løbe den anden vej over dækket, tænkte han. Det måtte han opgive, for her så han nu en anden stor mand spærre for flugten. Han var trængt op i en krog, og han tog det ene skridt efter det

andet tilbage, og mærkede nu rælingen. Hvad var der for øvrigt blevet af den lille spanier, som uden tvivl var skibets velbeslåede ejer?

Pludselig hørte han en øresønderrivende lyd, som bragede ud i nattehimmelen. Både han og de to mænd stod nu stille. Røg sås nu bag den høje, mørklødede mand, og den lille spanier trådte frem, mere arrig end før. Mellem hænderne holdt han et ryggede jagtgevær, som han pegede med hen mod agterrælingen.

Spillet er ude, tænkte den tykke advokat. Der var kun en vej. Han vendte sig om og sprang ud over rælingen. Skønt han var trivelig, havde svømning altid været hans stærke side, og han kunne svømme flere hundrede meter, hvis det blev nødvendigt.

Men da han ramte vandoverfladen, mærkede han en voldsomt stikende smerte i sit bryst. Det føltes som et elektrisk stød. Mens han sprællede hjælpeløst i vandet, fik han øje på rigmanden, der stod bøjet over rælingen. Han hørte ham lige akkurat råbe »idiota«, inden han livløst gled ned i vandet.

4

Fredag den 10. maj 1985

»Velkommen om bord på *Damokles*«. Manden bag ordene holdt en kunstpause og betragtede med triumferende mine de fremmødte. En ældre, festklædt herre med en bemærkelsesværdig tigerstribet butterfly strakte resolut hænderne frem og slog dem mod hinanden. De andre i salen fulgte straks efter med hyldende klapsalver.

Da lyden var forstummet, fortsatte manden i centrum. »Mit navn er Hans Werlung, og jeg har glædet mig til denne dag. Med præcis 50 års forsinkelse påbegynder *Damokles* sin jomfrurejse i de danske farvande. Måske kender I ikke sagnet om Damokles, men så skal jeg fortælle det. I den korte version, naturligvis. I er ikke kommet for at *høre* historie, snarere for at *skabe* historie.«

Werlung tog et sammenfoldet ark fra inderlommen i sin mørke habit. »Sagnet om Damokles er græsk. Damokles talte i blomstrende vendinger om, hvor lykkelig hans konge, Dionysios, måtte være. Derfor indbød kongen Damokles til at opleve hans lykke. Damokles blev placeret i en sofa med kostbare tæpper, og det mest udsøgte måltid blev serveret for ham. Midt under det overdådige måltid fik han øje på et skarpslebent sværd, som kongen havde hængt op i et tyndt hestehår lige over hans hoved. Kongen sagde: 'Så rig og lykkelig en hersker jeg end er, så risikerer jeg hvert øjeblik lige så let at dø, som hvis jeg sad her lige som dig med dette sværd i en tynd tråd over mit hoved.'

Min far, Otto Werlung, der byggede dette skib, kom pludselig i alvorlig tidsnød i 1935 på grund af en konstruktionsfejl. Han frygtede, at den annoncerede jomfrurejse den 10. maj måtte udskydes. Fejlen blev dog rettet i sidste øjeblik. På et hængende hår, sagde min far. Derfor udskiftede han dagen før skibets navn *Søfareren* med *Damokles*.«

Werlung holdt en lille pause, inden han fortsatte. »Må jeg bede Dem betragte det overdådige buffetbord. Det var lige ved siden af dette, purser John Neienberg blev fundet død den 9. maj 1935, dolket i maven, dagen før skibet skulle gennemføre sin jomfrurejse. Rejsen blev aflyst. Det, der skulle have været en glædelig begivenhed, fik en dårlig omtale i datidens medier, og interessen for at sejle med skibet var til at overse. Min far tog det så fortrydeligt op, at han valgte at afhænde skibet. Skibet blev solgt til en spansk rigmand, der døde for nylig. Det lykkedes mig at købe skibet fra dødsboet, og takket være dygtige fagfolk er det blevet istandsat, så det nu er klar til den oprindeligt planlagte jomfrurejse, blot nøjagtig 50 år efter.

Jeg håber, De vil nyde de næste 14 dage, hvor jeg vil være hos Dem, og mit mandskab vil betjene dem efter alle kunstens regler. Endnu engang: Velkommen til *Damokles*.«

Blandt de, der begejstret klappede ad Hans Werlung, var en ung mand ved navn Silas Blicher. Han havde en særlig årsag til at elske det gamle skib, for havde det ikke været på grund af det, havde han aldrig mødt den unge, smukke kvinde med det ildrøde hår, som storsmilende sad over for ham ved det runde bord.

Kvinden hed Julie, og han havde mødt hende første gang blot 14 dage før ved den kaj, som skibet nu var ved at forlade. Han var gået langs kajen, mens han indgående betragtede alle skibets finesser. Pludselig fik han øje på ankerspillet, standsede op og gik et par skridt tilbage for bedre at kunne beundre det. Han trådte i noget blødt, som viste sig at være Julies fod. Da han vendte sig om, kunne han se den smukke, unge kvinde forsøge at bide smerten i sig.

»Åh, undskyld mange gange,« sagde han. »Det var klodset af mig.«

»Det har du da så sandelig ret i,« replicerede hun, men det var ikke på en nedladende måde. Tværtimod fremtvang hun et smil, hvilket gjorde ham endnu mere forlegen.

Han vidste ikke, hvad han skulle sige, men så fik han til sin store overraskelse fremstammet: »*Damokles* er fem meter længere end kongeskibet. Der er ikke mange, der ved det.«

Først så hun overrasket på ham. Så brast hun i latter.

Han huskede ikke, hvordan samtalen kom videre oven på hans noget forvirrede udbrud, men videre kom den, og det gik hurtigt op for ham, at de to var på bølgelængde med hinanden.

Under samtalen kom det frem, at hun havde købt billet til jomfru-rejsen, som skulle vare to uger og med samme stop ved de danske øer, som det oprindelig var planlagt for 50 år siden. Hun skulle have været sammen med en veninde, som desværre var blevet forhindret. Men hun var opsat på at tage af sted, også selv om hun ikke kunne finde en anden at rejse med.

Efter de havde talt sammen i næsten en halv time, så han hende i øjnene og sagde: »Undskyld, jeg gør normalt ikke den slags. Men må jeg ikke have lov at invitere dig på en middag på Restaurant Vagabondos? Den ligger ikke så langt herfra.«

Hun så overrasket på ham, og til hans forbløffelse svarede hun »ja« og tilføjede: »Lad os mødes lidt senere. Jeg skal lige hjem og skifte tøj ... og sko.«

Det ene restaurantbesøg blev til besøg på flere spisesteder i byen, og de lærte hinanden godt at kende på få dage. Da han fandt ud af, at hun var kulturinteresseret og ofte frekventerede teatre og museer i storbyerne, følte han et håb og en længsel. Han havde de samme interesser, men ingen at dele dem med. Ikke før nu. De talte og talte, og somme tider lo de, så tårerne trillede ned ad kinderne. En dag havde de været så opslugt af hinandens selskab, at de ikke bemærkede, at alle gæsterne i den hyggelige græske restaurant, der havde kunnet præsentere dem for en formidabel buffet med alt godt fra middelhavslandene, var gået for

længst. Indehaveren, en smilende herre med gråt, krøllet hår, virkede ganske venlig, men bestemt, da han bad dem om at betale regningen. Men de måtte endelig komme igen og sidde ved samme plads ved vinduet. Han ville ovenikøbet byde på en flaske god, græsk rødvin på husets regning næste gang. Hvorfor? Fordi de havde været et så usædvanlig engageret nyforelsket par, at de havde haft en magisk tiltrækningskraft på de forbipasserende.

Da døren blev lukket, stod de et øjeblik i ly for regnen under halvtaget uden for restauranten. De så på hinanden et øjeblik og var på vej ud på gaden, da døren blev åbnet igen. Indehaveren rakte barmhjertigt en stor, sort paraply frem mod Silas. »I må gerne låne den. Så har I også en anden god grund til at komme igen.«

Lidt senere sagde de farvel til hinanden. Men inden da inviterede hun ham til at overtage sin venindes rolle om bord på *Damokles*. »Jeg har talt med min veninde. Hun synes, det er en god idé. Hvorfor skal billetten gå til spilde?«

Han takkede straks ja, selv om han vidste, det ville blive et hyr at få fri for arbejde med så kort varsel. Men han ville kæmpe for det og om nødvendigt opgive sit job hos sin koleriske mester. Det her var vigtigere! En tanke strejfede ham pludselig, og han så spørgende på hende. Hun læste hans blik, som hun havde gjort det mange gange i de forløbne dage. »Vi har bestilt enkeltkahytter. Min veninde snorker så forfærdeligt.«

»Tror du nogensinde, vi finder ud af det?«

Silas havde været langt væk, og der gik nogle sekunder, før han opdagede, at ordene var henvendt til ham. De blev udtalt af en yngre mand, der sad som tredje person ved deres bord om bord på *Damokles*. Han

havde kort forinden præsenteret sig som Peter Bech, forsikringsmand. Øjensynlig manglede der en fjerde person ved bordet. Tallerkener med guldkant og messingbestik var sat frem, men stolen var som den eneste i salen ubesat.

»Undskyld, finder ud af hvad?« fik Silas sagt.

»Hvem der dræbte John Neienberg.«

Silas måtte erkende, at han ærlig talt ikke havde spekuleret over, hvem der dræbte purseren for nøjagtig 50 år og 1 dag siden. »Historien er interessant,« medgav han. »Især da vi sidder her, hvor mordet blev begået. Men hvordan skulle man kunne opklare mordet så lang tid efter?«

»Det tror jeg heller ikke, at du og jeg kan. Men jeg tror, nogen dengang vidste, hvem morderen var. Der var mange mennesker på skibet den aften. Hvis det var en person, mandskabet ikke kendte, ville han være blevet bemærket, og så måtte nogen dække over ham. Var det en fra mandskabet, der dræbte Neienberg, kendte nogen måske de stridigheder, der førte til mordet. Og dækkede denne eller disse 'nogen' over ham, så var der måske flere, der kendte morderens identitet. En eller flere af personerne lever måske endda stadig og ønsker ikke at tage hemmeligheden med sig i graven.«

Peter Bechs ræsonnementer var ikke ulogiske. »Så du mener altså, at vi inden for få år kender morderens identitet?« spurgte Silas.

Peter nikkede overbevist.

»Vil det sige, at vi også finder ud af, hvem der myrdede Kennedy, og hvem Watergate-meddeleren Deep Throat i virkeligheden var?« Det var Julie, der havde blandet sig i samtalen.

»Uden tvivl. Hvis vi venter længe nok.«

I de næste par timer forsynede de sig ved den store buffet. Werlung havde ret. Der blev sørget for dem efter alle kunstens regler. Silas gik saligt den ene gang efter den anden, men da Peter foreslog, at de skulle gå for femte gang, måtte han melde pas. Han var simpelt hen proppet med god mad, og han følte en smule kvalme, da han i tankerne løb igennem, hvad han havde spist.

Selv om han havde foretrukket at sidde alene med Julie ved bordet, var Peter måske ikke den værste rejseledsager. Han havde interessante, omend overdrevne, teorier om alt og intet. Samtidig var han underholdende og havde god humor, hvilket var en fordel, når de skulle tilbringe så mange timer ved det samme bord i 14 dage. Og der ville helt sikkert blive mange lejligheder til, at han og Julie kunne tale fortroligt sammen alligevel.

Men en ting havde naget ham, og han havde ikke turdet tage emnet op over for Julie. Et var, at Julies veninde havde insisteret på at forære ham billetten til sejladsen. Noget andet var det overdådige traktement. Han havde læst i annoncerne, at der i prisen var inkluderet morgenmad og et hovedmåltid om dagen. Resten af forplejningen og alle drikkevarerne kom oveni. Da han så tjenerne i deres flotte liberier, havde han ikke nogen idé om, hvad regningen ville lyde på, blot at det ville dreje sig om et astronomisk beløb. Derfor havde han hævet sin opsparing, som nu lå som to tykke pengebundter i hans gamle slidte kuffert. Han ville være forberedt, så han ikke risikerede, at det blev enden på deres bekendtskab, når regningen blev gjort op.

Det slog ham, at de under deres mange samtaler kun havde berørt emnet økonomi periferisk. Og det bekymrede ham, for hvilke krav ville hun stille til ham fremover, hvis bekendtskabet udviklede sig? Kunne hun nøjes med at blive forsørget med den løn, han fik som snedker? Eller havde hun dyre vaner, som han ikke kunne honorere? Hvordan havde hun for øvrigt haft råd til at betale den dyre billet? Havde hun sparet sammen i mange år, eller havde hun en bugnende bankkonto? Og hvor mange penge tjente hun på sit daglige arbejde?

Hun vendte sig et øjeblik om for at se ud mod det blå hav, og han betragtede hende stjalent endnu en gang. Hendes tøj så dyrt og elegant ud, og hendes attitude var meget selvsikker. Hvad så hun egentlig i ham? Den sorte habit, han bar, var pæn og nypresset, men det var hverken en Armani eller Hugo Boss. Det var det eneste pæne tøj, han havde med, og habitten ville sikkert være både krøllet og plettet om 14 dage, mens

hun ville åbne sin Louis Vuitton kuffert og finde den ene præsentable kjole efter den anden.

Han rejste sig op og undskyldte sig. Måske troede hun, han skulle på toilettet, men han havde andre planer. Det var en skjult dagsorden, et projekt, han havde syntes, virkede pinligt, men efter indtagelse af øl og snaps havde han fået mod på det. Ikke at han havde drukket for meget, men det bekymrede ham ikke længere, hvis han skulle blive afsløret i sit forehavende.

Grunden til, at han overhovedet havde været ved havnen, var hans bedstefar. Da *Damokles* var kommet til Danmark, fortalte han, at han havde tjent om bord på skibet i slutningen af 40'erne. Ejeren af skibet, en rig spanier, var efter hans udsagn en dum, kolerisk stodder, der krævede pinlig perfektion af sine tjenende ånder. Og han havde sine sjove idéer. Når han inviterede sine gæster til at spise i Kaptajnens Salon, det mest luksuriøse lokale om bord på *Damokles*, ville han ikke forstyrres unødigt af tjenerne. Derfor havde han anbragt et skab på den anden side af en af væggene. Her var der et lille kighul, der gav god udsigt over lokalet, så overtjeneren, og kun overtjeneren, kunne holde øje med, hvornår næste ret skulle serveres, og hvornår yderligere drikkevarer var påkrævet. Der var også et lille læderbæger, hvorigennem han kunne lytte til gæsternes samtale. Overtjeneren fik strenge ordrer om, at dette bæger kun måtte benyttes i tvivlstilfælde. Hvad overtjeneren ikke vidste, var, at der var et stort maleri på den anden side, og at beskuerens øje var synligt i nederste venstre hjørne af dette. Gæsterne ville ikke lægge mærke til det, men rigmanden ville. Det var hans garanti for, at overtjeneren ikke misbrugte arrangementet. Mens Silas' bedstefar var ansat, blev overtjeneren og alle tjenerne fyret med øjeblikkelig varsel. Den spanske rigmand havde en dag haft kvindeligt selskab i lokalet, og overtjeneren havde mod betaling ladet sine underordnede belure ham. Desværre var de mange skiftende øjne i væggen synlige for rigmanden, og overtjeneren og tjenerstaben blev øjeblikkelig beordret til at forlade skibet. På vej mod land havde overtjeneren hvisket Silas' bedstefar hem-

meligheden om kighullet og bægeret i øret. Silas ville undersøge, om kighullet og bægeret stadig eksisterede.

Da Silas var gået ud af lokalet, satte Peter Bech sin tallerken så hårdt på bordet, at et stykke flæskesteg gled ned på dugen. Han indtog sin plads i den gustavianske stol, klaskede hænderne på armlænene og så vredt på Julie. »Det her er tåbeligt. Hvorfor inviterede du ham med?«

»Fordi han er en sød og uskyldig fyr,« svarede hun og tilføjede med et glimt i øjet: »Du kan lære meget af ham.«

Silas havde set en oversigt over skibet tidligere på dagen, men det var på vejen ind, så han havde ikke haft lejlighed til at betragte den nærmere. Så ville han have opdaget, at lokalerne i det store skib ikke var navngivet på tegningen. Der var ikke andet for end at gå rundt på skibet, indtil han så døren ind til Kaptajnen Salon, tænkte han ærgerligt. Men det ville virke mistænkeligt, at han blev væk så længe.

Heldigvis så han efter nogle minutters søgen den ulasteligt klædte Hans Werlung, der drejede rundt om et hjørne, mens han rettede på det røde slips. En indskydelse fik Silas til at følge efter Werlung i god afstand.

Werlung standsede lidt senere op, rettede ryggen og åbnede en guldstafferet dør, som han gik ind ad. Silas skulle til at gå hen til døren for at se et eventuelt skilt, men stoppede, da han kunne høre skridt bag sig. Han vendte sig om og foregav at være på nysgerrig visit i skibets krinkelkroge. En selvhøjtideligt udseende mand sendte ham et køligt blik og gik derefter ind samme sted som Werlung.

Silas ventede et øjeblik og gik så hen til døren. Kaptajnens Salon. Den var god nok. Skabet, der stødte op til salonen, var der også. Som næsten alt på skibet var det udført i mørkt træ, men det var ikke så dybt og bredt, som han havde forestillet sig. Han prøvede at åbne døren, men den bandt, og han turde ikke lægge kræfter i og risikere at tiltrække opmærksomhed. Det virkede, som om skabet ikke havde været brugt i mange år, og at man på et tidspunkt havde lakeret det uden at åbne døren. Han tog sin svejtserkniv op af jakkelommen, klemte bladet ind

mellem skab og dør og førte forsigtigt kniven langs kanten. Operationen lykkedes. Da han åbnede døren, kom en stram, kvalmende lugt ham i møde. Han måtte for alt i verden undgå at lade tankerne strejfe om den overdådige middag.

Han forsøgte at være nøgtern og koncentrere sig om sin bedstefars oplysninger. »Der er en lille hylde øverst i skabet. Ved første øjekast forekommer den at være aflukket, men man kan få hånden ind bagved.«

Silas fik øje på hylden. Inden han strakte hånden ind bag, så han til begge sider. Der var ingen, men i det fjerne hørte han stemmer. Forsigtigt famlede han med hånden, og pludselig fik han fat i noget, der sad løst. Det var et lille læderbæger, der lignede et rafflebæger, men med mindre diameter. Han løftede det lille låg af, og da han tog bægeret op til øret, hørte han stemmer inde fra Kaptajnens Salon.

Han var bange for at blive opdaget af forbipasserende, så han trådte ind i skabet og trak forsigtigt døren til sig. Det var klaustrofobiske forhold at befinde sig under, men han kunne jo til hver en tid gå ud igen, men konsekvenserne ville være uforudsigelige, hvis han blev opdaget. Nysgerrighed ville han kalde det. Spionage ville andre påstå.

Forsigtigt førte han den anden hånd ned under hylden, indtil han mærkede en lille metalskive, som han vippede op. Han placerede øjet foran kighullet og betragtede med åndeløs spænding, hvad der foregik på den anden side af væggen, mens han lyttede gennem bægeret. Den dårlige samvittighed, som han havde følt som en roterende advarselstrekkant i hovedet, gled pludselig i baggrunden, da der skete ting, som han aldrig nogensinde havde forestillet sig, end ikke i sine vildeste drømme.

5

»Han er ved at vågne op nu!«

Silas slog øjnene op. Det første, han fik øje på, var den ovale messinglampe i loftet. Lyset generede ham. Da han drejede hovedet, mærkede han en tiltagende smerte i nakken.

Først prøvede han at orientere sig. Han befandt sig i et lille rum, som ikke umiddelbart fik en klokke til at ringe, før hans blik faldt på en slidt, brun kuffert, der stod i det ene hjørne op ad et gammelt, hvidt aflastningsbord.

Hvordan var han havnet i sin kahyt? Han kunne ikke huske, at han var gået derned. Havde han været beruset og faldet og slået sig, så nogen måtte hjælpe ham ind? Det sidste, han kunne huske, var, at han åbnede døren til skabet ved Kaptajns Salon. Hans hensigt var at finde kighullet og læderbægeret. Havde nogen slået ham ned, inden han var nået så langt?

»Vi har været nervøse for Dem. Godt, De er med os igen.«

Stemmen gjorde ham opmærksom på, at han ikke var alene. Personen, den tilhørte, stod i døråbningen, og af påklædningen sluttede Silas, at det måtte være skibets kaptajn. Men han var ikke alene. Ved siden af ham stod Hans Werlung med en meget alvorlig mine.

»Hvad er der sket?« spurgte Silas.

Hans Werlung trådte et skridt frem. »Det håbede jeg, at De var i stand til at fortælle os.«

»Jeg ved ikke, hvad det skulle være. Det sidste, jeg husker, var, at jeg efter middagen rejste mig for at gå på toilettet.« Silas ville ikke kompromittere sig selv og fortælle om skabets hemmelighed.

»Det stemmer også med, hvad Deres medpassager ved bordet, Peter Bech, har fortalt,« sagde kaptajnen. »Kan De virkelig ikke huske mere?«

»Nej, hvad skulle det være?«

Kaptajnen og Werlung så forbavsede på hinanden. Derefter vendte Werlung sig mod Silas. »Kan De virkelig ikke huske, at De for en time siden kom løbende ind i det store lokale og råbte mellem gæsterne?«

Silas satte sig brat op i sengen. »Hvad råbte jeg?« spurgte han.

»Mord! Mord!« kom det prompte fra Werlung. »Hvorfor råbte De det?«

Silas følte sig pludselig svimmel og utilpas. Selv om hans hjerne kørte på højtryk, var han fuldstændig blank. Hvad havde han dog set, som havde fået ham til at reagere på den måde? Og hvor havde han set det?

»Vi var ikke selv til stede,« forklarede kaptajnen. »Men passagererne har fortalt, at De var meget ophidset. De råbte og skreg. Det var kun det ene ord 'mord', De gentog hele tiden. Pludselig forsvandt De igen. Jeg blev tilkaldt, og jeg og mine mænd fandt Dem bevidstløs nede i kahyttsafsnittet. Det ser ud til, at De har fået en bule i baghovedet.«

Silas så uforstående på de to herrer.

»Er der slet ikke noget, De kan huske?«

»Intet,« beklagede Silas. »Jeg beklager. Intet.«

»Vi er på vej mod land,« sagde kaptajnen. »Så vil vi bringe Dem på skadestuen, så De kan få behandling. Måske vil Deres hukommelse vende tilbage, så vi kan få opklaret helt nøjagtig, hvad der er sket.«

Kaptajnen og Werlung så med bekymret mine på hinanden. Så nikkede de underforstået til hinanden. Werlung satte sig på en stofbetrukken stol ved siden af sengen. »Vi har kontrolleret tilstedeværelsen af alle gæster og alt mandskab. Alle er til stede, undtagen ...«

»Undtagen hvem?«

»Undtagen den unge dame, der sad ved Deres bord. Julie Madsen. Jeg går ud fra, at det er Deres veninde?«

Silas nikkede. Hans ansigt blev med ét meget varmt. Der var noget i Werlungs blik, han ikke brød sig om, og det næste spørgsmål var uundgåeligt: »Var det Deres veninde, De så blive myrdet?«

En følelse af afmagt overmandede ham, da han måtte erkende: »Jeg aner det ikke.«